ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 9.7.2025
COM(2025) 394 final

2025/0212 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Γενικό Συμβούλιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) όσον αφορά την έκδοση απόφασης για τη χορήγηση απαλλαγής στο πλαίσιο του ΠΟΕ η οποία επιτρέπει στις Ηνωμένες Πολιτείες να παρέχουν δασμολογική ατέλεια βάσει του νόμου των ΗΠΑ για την ανάκαμψη της οικονομίας της λεκάνης της Καραϊβικής (CBERA)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η παρούσα πρόταση αφορά την απόφαση για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στο Γενικό Συμβούλιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) σε σχέση με την προβλεπόμενη έκδοση απόφασης για τη χορήγηση παρέκκλισης από τους κανόνες του ΠΟΕ που θα επιτρέψει στις Ηνωμένες Πολιτείες να παρέχουν δασμολογική ατέλεια σε επιλέξιμα προϊόντα καταγωγής δικαιούχων χωρών και εδαφών της Κεντρικής Αμερικής και της Καραϊβικής που ορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου για την ανάκαμψη της οικονομίας της λεκάνης της Καραϊβικής του 1983, όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο για την διεύρυνση της ανάκαμψης της οικονομίας της λεκάνης της Καραϊβικής του 1990 (CBERA) έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2030.

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

2.1. Συμφωνία του Μαρακές για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου

Η συμφωνία του Μαρακές για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (στο εξής: συμφωνία ΠΟΕ) τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1995.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας.

2.2. Υπουργική συνδιάσκεψη και Γενικό Συμβούλιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου

Σύμφωνα με το άρθρο IV παράγραφος 1 της συμφωνίας ΠΟΕ, η υπουργική συνδιάσκεψη είναι αρμόδια για τη λήψη αποφάσεων επί όλων των θεμάτων τα οποία εντάσσονται στο πλαίσιο των πολυμερών εμπορικών συμφωνιών.

Σύμφωνα με το άρθρο IV παράγραφος 2 της εν λόγω συμφωνίας, στα διαστήματα μεταξύ των συνόδων της υπουργικής συνδιάσκεψης, τις αρμοδιότητές της αναλαμβάνει το Γενικό Συμβούλιο.

Σύμφωνα με το άρθρο IX παράγραφος 1 της εν λόγω συμφωνίας, ο ΠΟΕ λαμβάνει, κατά κανόνα, τις αποφάσεις με συναίνεση.

2.3. Η προβλεπόμενη πράξη του Γενικού Συμβουλίου του ΠΟΕ

Σύμφωνα με το άρθρο IX παράγραφος 3 της συμφωνίας ΠΟΕ, σε εξαιρετικές περιπτώσεις η υπουργική συνδιάσκεψη μπορεί να αποφασίζει την απαλλαγή μέλους από υποχρέωση που επιβάλλεται από την εν λόγω συμφωνία.

Κατόπιν αιτήματος των Ηνωμένων Πολιτειών, το Γενικό Συμβούλιο του ΠΟΕ πρόκειται να εκδώσει, σύμφωνα με το άρθρο IX παράγραφοι 3 και 4 της συμφωνίας ΠΟΕ, απόφαση για τη χορήγηση απαλλαγής στο πλαίσιο των κανόνων του ΠΟΕ η οποία επιτρέπει στις Ηνωμένες Πολιτείες να παρέχουν δασμολογική ατέλεια σε επιλέξιμα προϊόντα καταγωγής δικαιούχων χωρών και εδαφών της Κεντρικής Αμερικής και της Καραϊβικής βάσει του νόμου CBERA (στο εξής: προς έκδοση πράξη).

Το αίτημα βασίζεται σε ισχύουσα απαλλαγή για τον CBERA ή οποία λήγει στις 30 Σεπτεμβρίου 2025. Ως εκ τούτου, σκοπός της προβλεπόμενης πράξης είναι να χορηγηθεί νέα απαλλαγή έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2030, όπως ζητούν οι ΗΠΑ (G/C/W/870).

Η προβλεπόμενη πράξη θα καταστεί δεσμευτική για τα μέλη του ΠΟΕ σύμφωνα με το άρθρο IX παράγραφος 3 και το άρθρο II παράγραφος 2 της συμφωνίας ΠΟΕ, το οποίο προβλέπει τα εξής: «Οι συμφωνίες και οι συναφείς νομικές πράξεις που περιλαμβάνονται στα

παραρτήματα 1, 2 και 3 [...] αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας συμφωνίας και δεσμεύουν όλα τα μέρη».

3. ΘΕΣΗ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΕΙ ΕΞ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

Οι Ηνωμένες Πολιτείες ζήτησαν απαλλαγή στο πλαίσιο του ΠΟΕ από τις υποχρεώσεις που υπέχουν δυνάμει του άρθρου Ι παράγραφος 1 της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου του 1994 (GATT του 1994) και του άρθρου XIII παράγραφοι 1 και 2 της GATT του 1994, ώστε να επιτραπεί στις Ηνωμένες Πολιτείες να παρέχουν δασμολογική ατέλεια σε επιλέξιμα προϊόντα καταγωγής χωρών και εδαφών της Κεντρικής Αμερικής και της Καραϊβικής (στο εξής: δικαιούχες χώρες) στο πλαίσιο του νόμου CBERA έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2030.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες υπέβαλαν το αίτημα σύμφωνα με το άρθρο IX παράγραφοι 3 και 4 της συμφωνίας ΠΟΕ. Οι ΗΠΑ αιτιολογούν το αίτημά τους με βάση τα υψηλά ποσοστά φτώχειας και τη διάχυτη αστάθεια στις χώρες της Λεκάνης της Καραϊβικής, επισημαίνοντας ότι αυτές οι μικρές χώρες έχουν δυσμενέστερες οικονομικές προοπτικές επειδή κινδυνεύουν περισσότερο από φυσικές καταστροφές. Τα οφέλη του νόμου CBERA έχουν σκοπό να διευρύνουν τις οικονομικές ευκαιρίες και να συμβάλουν στη μεγαλύτερη σταθερότητα και στην ευημερία της περιοχής.

Σύμφωνα με τις Ηνωμένες Πολιτείες, η δασμολογική ατέλεια που παρέχεται στο πλαίσιο του νόμου CBERA δεν αναμένεται να βλάψει τα συμφέροντα άλλων μελών που δεν επωφελούνται από τέτοια μεταχείριση· η δε παράταση της ισχύος αυτής της δασμολογικής ατέλειας αναμένεται ότι δεν θα προκαλέσει σημαντική εκτροπή των εισαγωγών, στις Ηνωμένες Πολιτείες, προϊόντων που είναι επιλέξιμα βάσει του νόμου CBERA και κατάγονται από μέλη που δεν είναι δικαιούχες χώρες.

Το αίτημα βασίζεται σε ισχύουσα απαλλαγή για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση δυνάμει του CBERA, η οποία χορηγήθηκε αρχικά στις 15 Φεβρουαρίου 1985 για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 1984 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 1995[1], και ισχύει έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2025.

Το αίτημα των Ηνωμένων Πολιτειών αντικατοπτρίζει τη λήξη του νόμου του 2006 για την Αϊτή (Haitian Hemispheric Opportunity through Partnership Encouragement Act of 2006), του νόμου του 2008 για την ενθάρρυνση της εταιρικής σχέσης (Haitian Hemispheric Opportunity through Partnership Encouragement Act of 2008) και του νόμου του 2010 για το πρόγραμμα οικονομικής ανάκαμψης της Αϊτής (Haitian Economic Lift Program Act of 2010) (στο εξής: CBERA όπως τροποποιήθηκε)·

Η χορήγηση της εν λόγω απαλλαγής δεν αναμένεται να επηρεάσει αρνητικά ούτε την οικονομία της Ένωσης ούτε τις εμπορικές σχέσεις με τους δικαιούχους της απαλλαγής αυτής. Επιπλέον, η Ένωση υποστηρίζει τις δράσεις κατά της φτώχειας και υπέρ της σταθερότητας. Ως εκ τούτου, η θέση που πρέπει να λάβει η Ένωση στο Γενικό Συμβούλιο θα πρέπει να είναι υπέρ του αιτήματος απαλλαγής.

4. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

4.1. Διαδικαστική νομική βάση

4.1.1. Αρχές

Το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει την έκδοση αποφάσεων για τον καθορισμό «των θέσεων που θα πρέπει να

[1] (BISD 31S/20).

ληφθούν, εξ ονόματος της Ένωσης, σε όργανο που συνιστάται από δεδομένη συμφωνία, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, με εξαίρεση τις πράξεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας».

Η έννοια των «πράξεων που παράγουν έννομα αποτελέσματα» περιλαμβάνει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα δυνάμει των κανόνων του διεθνούς δικαίου που διέπουν το εν λόγω όργανο. Περιλαμβάνει επίσης πράξεις που δεν έχουν δεσμευτική ισχύ βάσει του διεθνούς δικαίου, αλλά «επηρεάζουν με καθοριστικό τρόπο το περιεχόμενο των ρυθμίσεων που θεσπίζει ο νομοθέτης της Ένωσης»[2].

4.1.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Το Γενικό Συμβούλιο του ΠΟΕ είναι το όργανο που έχει συσταθεί με συμφωνία, και συγκεκριμένα τη συμφωνία ΠΟΕ.

Η πράξη την οποία καλείται να εκδώσει το Γενικό Συμβούλιο είναι πράξη που παράγει έννομα αποτελέσματα. Η προβλεπόμενη πράξη θα είναι δεσμευτική βάσει του διεθνούς δικαίου σύμφωνα με το άρθρο ΙΙ παράγραφος 2 και το άρθρο ΙΧ παράγραφος 3 της συμφωνίας ΠΟΕ.

Η προβλεπόμενη πράξη δεν συμπληρώνει ούτε τροποποιεί το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας.

Συνεπώς, η διαδικαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

4.2. Ουσιαστική νομική βάση

4.2.1. Αρχές

Η ουσιαστική νομική βάση για την έκδοση απόφασης βάσει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ εξαρτάται πρωτίστως από τον στόχο και το περιεχόμενο της προβλεπόμενης πράξης για την οποία λαμβάνεται θέση εξ ονόματος της Ένωσης. Εάν η προβλεπόμενη πράξη επιδιώκει διττό σκοπό ή έχει δύο συνιστώσες και εάν ένας από τους σκοπούς ή μία από τις συνιστώσες μπορεί να χαρακτηριστεί κύριος ή κύρια, ενώ ο άλλος ή η άλλη έχει απλώς παρεπόμενο χαρακτήρα, η απόφαση δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ πρέπει να στηρίζεται σε μία και μόνο ουσιαστική νομική βάση, δηλαδή εκείνη που επιβάλλει ο κύριος ή πρωτεύων σκοπός ή συνιστώσα.

4.2.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Ο κύριος στόχος και το περιεχόμενο της προβλεπόμενης πράξης αφορούν την κοινή εμπορική πολιτική.

Ως εκ τούτου, η ουσιαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 207 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ.

4.3. Συμπέρασμα

Η νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης είναι το άρθρο 207 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο της ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

[2] Απόφαση του Δικαστηρίου, της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, σκέψεις 61 έως 64.

5. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Δεδομένου ότι η πράξη του Γενικού Συμβουλίου του ΠΟΕ θα εφαρμόσει τις διατάξεις της συμφωνίας ΠΟΕ όσον αφορά τις απαλλαγές, είναι σκόπιμο να δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* μετά την έκδοσή της.

2025/0212 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Γενικό Συμβούλιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) όσον αφορά την έκδοση απόφασης για τη χορήγηση απαλλαγής στο πλαίσιο του ΠΟΕ η οποία επιτρέπει στις Ηνωμένες Πολιτείες να παρέχουν δασμολογική ατέλεια βάσει του νόμου των ΗΠΑ για την ανάκαμψη της οικονομίας της λεκάνης της Καραϊβικής (CBERA)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 207 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η συμφωνία του Μαρακές για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (στο εξής: συμφωνία ΠΟΕ) τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1995.

(2) Σύμφωνα με το άρθρο ΙΙ παράγραφος 2 της συμφωνίας ΠΟΕ, «[ο]ι συμφωνίες και οι συναφείς νομικές πράξεις που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα 1, 2 και 3 («πολυμερείς εμπορικές συμφωνίες») αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας συμφωνίας και δεσμεύουν όλα τα μέρη».

(3) Σύμφωνα με το άρθρο ΙΧ παράγραφος 3 της συμφωνίας ΠΟΕ, σε εξαιρετικές περιπτώσεις η υπουργική συνδιάσκεψη μπορεί να αποφασίζει την απαλλαγή μέλους από υποχρέωση που επιβάλλεται από την εν λόγω συμφωνία ή από οποιαδήποτε πολυμερή εμπορική συμφωνία.

(4) Στο άρθρο ΙΧ παράγραφοι 3 και 4 της συμφωνίας ΠΟΕ καθορίζονται οι διαδικασίες για τη χορήγηση απαλλαγών όσον αφορά τις πολυμερείς εμπορικές συμφωνίες στο παράρτημα 1Α ή 1Β ή 1Γ της συμφωνίας ΠΟΕ και τα παραρτήματά τους.

(5) Σύμφωνα με το άρθρο ΙV παράγραφος 1 της συμφωνίας ΠΟΕ, η υπουργική συνδιάσκεψη είναι αρμόδια για τη λήψη αποφάσεων επί όλων των θεμάτων τα οποία εντάσσονται στο πλαίσιο των πολυμερών εμπορικών συμφωνιών.

(6) Σύμφωνα με το άρθρο ΙV παράγραφος 2 της συμφωνίας ΠΟΕ, στα διαστήματα μεταξύ των συνόδων της υπουργικής συνδιάσκεψης του ΠΟΕ, τις αρμοδιότητές της αναλαμβάνει το Γενικό Συμβούλιο του ΠΟΕ.

(7) Σύμφωνα με το άρθρο ΙΧ παράγραφος 1 της συμφωνίας ΠΟΕ, ο ΠΟΕ λαμβάνει, κατά κανόνα, τις αποφάσεις με συναίνεση.

(8) Οι Ηνωμένες Πολιτείες εξασφάλισαν απαλλαγή από τις υποχρεώσεις δυνάμει του άρθρου Ι παράγραφος 1 της GATT του 1994 στις 15 Φεβρουαρίου 1985, για την περίοδο από 1η Ιανουαρίου 1984 έως 30 Σεπτεμβρίου 1995. Στις 15 Νοεμβρίου 1995 τα μέλη του ΠΟΕ ανανέωσαν την απαλλαγή έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2005, και εκ νέου στις 29 Μαΐου 2009 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2014. Στις 5 Μαΐου 2015, τα μέλη του ΠΟΕ παρέτειναν την απαλλαγή όσον αφορά το άρθρο Ι παράγραφος 1 της GATT

1994 και επέκτειναν την απαλλαγή ώστε να καλύπτει το άρθρο XIII παράγραφοι 1 και 2 της GATT έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019, στον βαθμό που ήταν αναγκαίο ώστε οι Ηνωμένες Πολιτείες να παρέχουν δασμολογική ατέλεια για τις εισαγωγές επιλέξιμων προϊόντων καταγωγής δικαιούχων χωρών που ορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του CBERA, και τα μέλη παρέτειναν την απαλλαγή όσον αφορά το άρθρο XIII παράγραφοι 1 και 2 της GATT του 1994 στις 17 Οκτωβρίου 2019 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2025, στον βαθμό που ήταν αναγκαίο ώστε οι Ηνωμένες Πολιτείες να παρέχουν δασμολογική ατέλεια για τις εισαγωγές επιλέξιμων προϊόντων καταγωγής δικαιούχων χωρών που ορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της CBERA.

(9) Σύμφωνα με το άρθρο IX παράγραφοι 3 και 4 της συμφωνίας ΠΟΕ, οι Ηνωμένες Πολιτείες υπέβαλαν αίτημα στο Γενικό Συμβούλιο με αντικείμενο τη λήψη απόφασης σχετικά με τη χορήγηση απαλλαγής στο πλαίσιο των κανόνων του ΠΟΕ, ώστε να επιτραπεί στις Ηνωμένες Πολιτείες να παρέχουν δασμολογική ατέλεια σε επιλέξιμα προϊόντα καταγωγής χωρών και εδαφών της Κεντρικής Αμερικής και της Καραϊβικής, δυνάμει του νόμου CBERA έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2030.

(10) Οι ΗΠΑ αιτιολογούν το αίτημά τους με βάση τα υψηλά ποσοστά φτώχειας και τη διάχυτη αστάθεια στις χώρες της Λεκάνης της Καραϊβικής, και ιδίως στην Αϊτή, Τα οφέλη του νόμου CBERA έχουν σκοπό να διευρύνουν τις οικονομικές ευκαιρίες και να συμβάλουν στη μεγαλύτερη σταθερότητα και στην ευημερία της περιοχής.

(11) Η απαλλαγή δεν αναμένεται να επηρεάσει αρνητικά ούτε την οικονομία της Ένωσης ούτε τις εμπορικές σχέσεις της με τους δικαιούχους της απαλλαγής αυτής. Επιπλέον, η Ένωση υποστηρίζει τις δράσεις κατά της φτώχειας και υπέρ της σταθερότητας.

(12) Είναι σκόπιμο να καθοριστεί η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο Γενικό Συμβούλιο του ΠΟΕ για τη στήριξη του αιτήματος των Ηνωμένων Πολιτειών για χορήγηση απαλλαγής σύμφωνα με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι η απαλλαγή θα είναι δεσμευτική για τα μέλη του ΠΟΕ,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η θέση που πρέπει να λάβει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξ ονόματος της Ένωσης στο Γενικό Συμβούλιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου είναι να στηρίξει τη χορήγηση απαλλαγής στο πλαίσιο των κανόνων του ΠΟΕ, η οποία επιτρέπει στις Ηνωμένες Πολιτείες να παρέχουν δασμολογική ατέλεια σε επιλέξιμα προϊόντα καταγωγής χωρών και εδαφών της Κεντρικής Αμερικής και της Καραϊβικής βάσει του νόμου των ΗΠΑ για την ανάκαμψη της οικονομίας της λεκάνης της Καραϊβικής έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2030.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Επιτροπή.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος